

Pojmy, obsažené v restitučních předpisech

Výklad pojmů, obsažených v restitučních předpisech, není možné podřizovat pojmům obsaženým v jiných právních předpisech či odvětvích veřejného práva.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 28 Cdo 2796/2008, ze dne 28.1.2009)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobců:

a) M. V., b) N. W., oba zastoupeni advokátem, proti žalované T.J. B. P., zastoupené advokátem, o určení vlastnického práva, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. 17 C 80/2003, a o vzájemné žalobě žalované proti žalobcům a) a b), za účasti P. f. ČR, o dovolání žalobců a) a b) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 1. 2008, č. j. 24 Co 379/2007-109, tak, že rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 14. 1. 2008, č. j. 24 Co 379/2007-109, a Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 12. 2. 2007, č. j. 17 C 80/2003-78, se v části, v níž bylo rozhodnuto o zamítnutí žaloby žalobců a) a b) ve vztahu k pozemku parcelní č. 1344/1, o výměře 5927 m², zapsaného v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro hl. m. P., Katastrální pracoviště P., na listu vlastnictví č. 3123 pro katastrální území S., zrušují a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Odvolací soud potvrdil rozsudek soudu prvního stupně, jímž tento soud zamítl jednak žalobu žalobců a) a b) směřující k určení, že každý z nich je vlastníkem části pozemků výše identifikovaných ve výroku I. potvrzeného rozsudku, a jednak zamítl žalobu žalované, již se žalovaná domáhala určení, že žalobci a) a b) nejsou vlastníky pozemků identifikovaných ve výroku II. téhož rozsudku. Rozhodl též o náhradě nákladů odvolacího řízení. V daném řízení zůstala spornou otázka, zda, resp. do jaké míry, vydání předmětných pozemků brání důvody uvedené v ustanovení § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. [229/1991](#) Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. [229/1991](#) Sb.“). Mezi účastníky nebyla shoda v tom, zda je plocha původního pozemku dle pozemkové knihy p. č. 1344 v k. ú. S. zcela pokryta sportovním areálem H. či nikoliv a jaké části tohoto původního pozemku lze vydat oprávněným osobám. Pozemkový úřad Magistrátu hl. m. P. správně dospěl k závěru, že na pozemcích uvedených ve výroku I. správního rozhodnutí se ke dni účinnosti zákona č. [229/1991](#) Sb. nacházela a doposud nachází část stavby H., tedy část stavby uceleného sportovního areálu sestávajícího ze staveb, ploch, sportovišť a jiných zařízení souvisejících s jeho provozem, a proto tyto pozemky oddělené z pozemku původního, požadované osobami oprávněnými (žalobci), nebyly vydány z důvodů uvedených v § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. [229/1991](#) Sb., resp. u pozemku parc. č. 1348/3 v k. ú. S. i z důvodu uvedeného v § 11 odst. 1 písm. c) citovaného zákona, když ten je zastavěn budovou trafostanice. Jmenovaný pozemkový úřad rovněž výrokem II. napadeného rozhodnutí vydal oprávněným osobám pozemky parc. č. 1344/5 a parc. č. 1344/6 v k. ú. S., když zjistil, že tyto pozemky jako části původně evidovaného pozemku dle pozemkové knihy parc. č. 1344 jako jediné z požadovaných pozemků nebyly dotčeny sportovním areálem H. Soud prvního stupně nepochybil, jestliže se ztotožnil se závěry pozemkového úřadu a v řízení dle části V. zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) zamítl žaloby podané oprávněnými osobami i osobou povinnou. Soud prvního stupně se dostatečně vypořádal i s výhradami účastníků řízení. Soud dospěl k závěru, že je dán restituční důvod uvedený v § 6 odst. 1 písm. b) zákona č. [229/1991](#) Sb. a že žalobce a) a žalobkyně b) jsou dědici oprávněné osoby. Nicméně žalobcům nemohou být vydány

pozemky parc. č. 1344/1, parc. č. 1344/2, parc. č. 1348/2 a parc. č. 1348/3 v k. ú. S., obec P., protože tyto pozemky byly vyňaty ze zemědělského půdního fondu a na základě územních rozhodnutí se staly součástí uceleného sportovního areálu H.. Nerozhodná je skutečnost že jihozápadní část plochy pozemku parc. č. 1344/1 zůstala nezastavěna, protože z hlediska ustanovení § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. [229/1991](#) Sb. je základní jen ta otázka, zda se pozemek, jenž byl vyňat ze zemědělského půdního fondu, stal součástí sportovního zařízení. Překážku obsaženou v citovaném ustanovení soud považoval za lex specialis k § 11 odst. 1 písm. c) téhož zákona. Není proto třeba zjišťovat, která část pozemku je zastavěna a která zastavěna není. Jiný výklad ustanovení § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. [229/1991](#) Sb. nelze akceptovat, neboť by to vedlo k nepřijatelným důsledkům (nezastavěný pozemek nacházející se uvnitř sportovního areálu by mohl být oprávněně osobě vydán přesto, že tvoří jeden celek se sportovním zařízením).

Proti tomuto rozsudku podali dovolání oba žalobci v tom rozsahu, v němž odvolací soud potvrdil zamítavý výrok rozsudku soudu prvního stupně ve vztahu k žalobnímu požadavku žalobců na určení vlastnického práva k pozemku parc. č. 1344/1, o výměře 5927 m², zapsaného v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro hl. m. P., Katastrální pracoviště P., na listu vlastnickém č. 3123 pro katastrální území S. Dovolání je přípustné, neboť napadené rozhodnutí řeší právní otázku, na jejímž zodpovězení spočívá, v rozporu s hmotným právem i v rozporu s ustálenou rozhodovací praxí dovolacího soudu. Důvodnost spatřují dovolatelé jednak v procesní vadě, již odvolací soud řízení zatížil, a jednak v nesprávném právním posouzení věci. I pro řízení podle části V. o. s. ř. se přiměřeně použijí ustanovení části I. až IV. téhož zákonného předpisu, přičemž podle § 250e odst. 1 o. s. ř. platí, že soud není vázán skutkovým stavem tak, jak byl zjištěn správním orgánem. Mezi důkazní prostředky uvedené v § 130 odst. 2 o. s. ř. pak náleží též ohledání na místě, jež je nutné provést v případě, že je třeba zjistit skutkový stav o věci, o níž mezi účastníky nepanuje shoda a ani jinak její stav není spolehlivě prokázán. Opomenutí tohoto důkazního prostředku je v rozporu se zásadou bezprostřednosti, již je civilní proces včetně řízení podle části V. o. s. ř. ovládáno. Provedení tohoto důkazního prostředku bylo žalobci již za řízení před soudem prvního stupně včas a řádně navrženo, soud však k jeho provedení nakonec nepřikročil. Odvolací soud v tomto ohledu pochybení soudu prvního stupně nenapravit. Oba soudy tak vycházely z nespolehlivě zjištěného skutkového stavu a odvolací soud se navíc touto námitkou žalobců v odůvodnění svého rozhodnutí nikterak nevypořádal. Otázkou zásadního právního významu je, zda pro účel posouzení existence překážky pro vydání pozemku oprávněně osobě je či není rozhodné, zda-li a do jaké míry jsou pozemky zastavěny, co se na nich nachází, zda jsou udržované či nikoliv a zda je z tohoto důvodu § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. [229/1991](#) Sb. ustanovením zvláštním ve vztahu k § 11 odst. 1 písm. c) téhož zákonného předpisu. Odvolací soud dospěl chybně k závěru, že výše uvedené aspekty nejsou pro právní posouzení relevantní. Zásadním pochybením je, jestliže odvolací soud vycházel z toho, že daný sportovní areál jeden funkční celek tvoří a přitom na druhé straně odmítl zkoumat stav výše specifikovaného pozemku co do jeho zastavěnosti a užitnosti pro daný areál. Pro účel posouzení, zda daný pozemek tvoří jeden funkční celek se sportovním areálem povinné osoby by muselo být zjištěno, zda je skutečně pro sportovní účely využíván. V řízení podle dovolatelů vyšlo najevo, že tomuto účelu předmětný pozemek neslouží, a překážka pro jeho vydání podle § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. [229/1991](#) Sb. tak není dána. Dovolatelé proto navrhují, aby napadené rozhodnutí stejně jako rozhodnutí soudu prvního stupně bylo zrušeno a věc vrácena posledně jmenovanému soudu k dalšímu řízení.

Jak zjistil Nejvyšší soud jakožto soud dovolací (§ 10a o. s. ř.), dovolání bylo podáno řádně a včas, osobou k tomu oprávněnou, řádně zastoupenou podle § 241 odst. 1 o. s. ř. Lze se proto zabývat jeho přípustností.

Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, jestliže to zákon připouští.

Jelikož napadený rozsudek odvolacího soudu není měnícím, ani potvrzujícím poté, co předchodí rozsudek soudu prvního stupně (jímž rozhodl „jinak“) byl odvolacím soudem zrušen, přichází v úvahu přípustnost dovolání toliko na základě § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.

Pro dovození přípustnosti dovolání ve smyslu tohoto ustanovení by Nejvyšší soud musel dospět k závěru, že napadené rozhodnutí je ve věci samé po právní stránce zásadně významné. Podle § 237 odst. 3 o. s. ř. má rozhodnutí odvolacího soudu po právní stránce zásadní význam zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování odvolacího soudu nebyla dosud vyřešena, nebo která je odvolacími soudy nebo odvolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo řeší-li tuto otázku v rozporu s hmotným právem.

Nejvyšší soud jsa vázán rozsahem v dovolání vymezených dovolacích důvodů dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí má po právní stránce zásadní význam, a to v souvislosti s výkladem § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. [229/1991](#) Sb. Jedná se o otázku, zda je při aplikaci citovaného ustanovení třeba přihlížet ke skutečnému využití nárokovaných pozemků za účelem chodu sportovního zařízení či zda je po právní stránce významná pouze ta skutečnost, že daný pozemek je formálně součástí jednoho sportovního zařízení.

Je-li dovolání shledáno přípustným, zabývá se Nejvyšší soud z úřední povinnosti nejprve tím, zda řízení není postiženo vadami uvedenými v § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) a odst. 3 o. s. ř., jakož i jinými vadami řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 242 odst. 3 o. s. ř.). Dovolatelé v tomto smyslu namítají, že soud prvního stupně i přes jejich návrh neprovedl důkaz ohledáním na místě, čímž měla být porušena zásada bezprostřednosti civilního soudního řízení, a v důsledku toho nebyl ani úplně a spolehlivě zjištěn skutkový stav věci. Odvolací soud pak toto pochybení soudu prvního stupně nenapravit.

V rámci občanského soudního řízení platí, že rozhodnutí o tom, které z důkazů navržených účastníky budou provedeny a které nikoliv, přísluší výlučně soudu (§ 120 odst. 1 o. s. ř.). Soud tedy nemusí vždy připustit provedení všech účastníky navržených důkazních prostředků a provede jen takové, které objektivním a spolehlivým způsobem zjistí právně relevantní skutečnosti. Vždy se však musí v odůvodnění svého rozhodnutí soud vypořádat s tím, z jakého důvodu některý z navrhovaných důkazních prostředků neprovedl.

V předmětném řízení žalobci navrhovali provedení důkazu ohledáním na místě podle § 130 odst. 2 o. s. ř., a to za účelem vytyčení pozemků, které jsou předmětem tohoto sporu (viz č. l. 15). Dne 16. 2. 2005 vydal soud prvního stupně usnesení, č. j. 17 C 80/2003-19, jímž ustanovil znalce z oboru geodézie - kartografie, aby provedl znalecký posudek, v němž měl určit které části předmětných pozemků jsou zastavěny a které nikoliv. Z protokolu o jednání před soudem prvního stupně dne 3. 11. 2004 (č. l. 17) vyplývá, že sama strana žalující navrhla formulaci zadání znaleckého posudku s tím, že tak má být zjištěno, u kterých pozemků je dána překážka pro vydání. Na žádost žalobců byl při jednání dne 21. 9. 2005 proveden též výslech ustanoveného znalce. Při jednání soudu prvního stupně dne 14. 6. 2006 na dotaz soudu zástupce žalujících uvedl, že nemá dalších návrhů na doplnění dokazování. Ve svém přípisu ze dne 10. 8. 2006 ovšem žalobci znovu požadovali „ohledání na místě samém“, přičemž při jednání dne 7. 2. 2007 navrhli doplnění znaleckého posudku vypracováním oddělovacích geometrických plánů. Tento návrh soud prvního stupně svým usnesením zamítl. K dotazu soudu účastníci řízení žádné jiné návrhy na doplnění dokazování neuvedli. Soud prvního stupně v odůvodnění svého rozsudku vylíčil, na základě jakých důkazů dospěl k rozhodným skutkovým zjištěním, přičemž vzal taktéž za svá skutková zjištění pozemkového úřadu v souladu s § 250e odst. 2 věta první o. s. ř. Odvolací soud k tomu v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že soud prvního stupně nepochybil, když se ztotožnil se závěry pozemkového úřadu, a že požadavek žalobců

na doplnění dokazování je nedůvodný.

Z odůvodnění napadeného rozhodnutí, jakož i z průběhu řízení před soudem prvního stupně tedy vyplývá, že soud navržený důkaz ohledáním na místě neprovedl pro jeho nadbytečnost, neboť skutková zjištění, jež jím měla být prokázána, byla prokázána jinak (na základě provedení jiných důkazních prostředků). Stejný závěr vyplývá i z právního hodnocení souzené věci oběma soudy, když tyto nepovažovaly za právně relevantní pro posouzení existence překážky vydání dotčených nemovitostí podle § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. [229/1991](#) Sb. otázku jejich zastavenosti, a proto žalobci navržený důkaz nebyl soudem prvního stupně proveden a soud odvolací tento postup posoudil jako správný.

Dovolací soud z výše uvedených důvodů nepovažoval řízení proběhnuvší před soudy v dané věci za zatížené procesní vadou namítanou žalobci. Ti žádné jiné vady řízení nenamítali a ze spisu se nepodávají, proč se dovolací soud zabýval věcným řešením předmětného sporu.

Pro vyřešení výše uvedené otázky zásadního právního významu je nutné vyjít ze znění § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. [229/1991](#) Sb., jenž stanoví, že pozemky nelze osobě oprávněné podle tohoto zákona vydat v případě, že „na pozemku, který byl vyňat ze zemědělského půdního fondu, bylo na základě územního rozhodnutí zřízeno tělovýchovné nebo sportovní zařízení nebo se na pozemku nachází tělovýchovné nebo sportovní zařízení, které bylo zřízeno před 1. říjnem 1976“.

Odvolací soud při výkladu tohoto ustanovení vyšel ze závěru soudu prvního stupně, že v takovém případě „je základní jen ta otázka, zda se pozemek, jenž byl vyňat ze zemědělského půdního fondu, stal součástí sportovního zařízení.“ Je nerozhodné, zda-li je takový pozemek skutečně zastaven, neboť citované ustanovení je lex specialis ve vztahu k § 11 odst. 1 písm. c) téhož zákonného předpisu. Ze závěrů vyjádřených soudem odvolacím je patrné, že ten se přiklonil k takovému výkladu daného ustanovení, jenž je založen na potřebě zachování jednotnosti vlastnictví pozemků v zájmu zachování funkčnosti sportovních zařízení na takových pozemcích se nacházejících. V tomto ohledu nelze soudu odvolacímu ničeho vytknout, což bude podrobněji rozvedeno níže.

Nicméně z dlouhodobě ustálené judikatury Nejvyššího soudu, Ústavního soudu i Evropského soudu pro lidská práva vyplývá, že ustanovení zákona č. [229/1991](#) Sb. jakožto jednoho z tzv. restitučních předpisů je nutno vykládat předně s ohledem na jeho účel (např. náleží Ústavního soudu ze dne 23. 10. 2003, sp. zn. I. ÚS 754/01, publikovaný ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu, sv. 31, pod č. 123 či náleží téhož soudu ze dne 17. 4. 2002, sp. zn. IV. ÚS 42/01, publikovaný ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu, sv. 26, pod č. 48, oba nálezy veřejnosti dostupné též na internetových stránkách Ústavního soudu, <http://nalus.usoud.cz>, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 9. 2008, sp. zn. 28 Cdo 2209/2008, veřejnosti dostupný též na internetových stránkách Nejvyššího soudu, www.nsoud.cz).

V těchto a mnoha dalších rozhodnutích se konstatuje, že daným účelem je částečné zmírnění následků minulých majetkových křivd, přičemž přednost má vždy snaha o restituci in integrum před poskytnutím náhradních pozemků či finančních kompenzací. Institut překážek bránících vydání nemovitosti obsažený v § 11 zákona č. [229/1991](#) Sb. je dle citované judikatury institutem stanovujícím výjimku z účelu restitucí. Důvodem těchto výluk je působení konkrétního veřejného zájmu nebo práv třetích subjektů, které v daném případě převažují nad účelem restituce a samotným restitučním nárokem na vydání původních pozemků a které by s ohledem na povahu zatížení pozemku vylučovaly nebo omezovaly jeho využití v jiném soukromém vlastnictví. Do úvahy o aplikaci ustanovení § 11 zákona č. [229/1991](#) Sb. je třeba vždy zahrnout prvek proporcionality mezi omezením restitučního nároku (tedy účelem restituce samotné) a konkrétním veřejným zájmem, který naplnění tohoto účelu brání.

Při interpretaci těchto výjimek je též nutno klást důraz na předmět jejich úpravy, jímž jsou vztahy majetkoprávní povahy, tedy vztahy navýsost soukromoprávní, regulované předpisy občanského práva. Výklad pojmů obsažených v restitučních předpisech není proto možné podržovat pojmům obsaženým v jiných právních předpisech či odvětvích veřejného práva.

Právě uvedené závěry však nebyly v rozhodování soudu odvolacího dostatečně zohledněny, neboť soud vycházel z poněkud formalistické interpretace předmětného ustanovení zákona č. [229/1991](#) Sb.

Ustanovení § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. [229/1991](#) Sb. obsahuje dva typy případů, kdy nelze nárokovaný pozemek osobě oprávněné vydat. V prvním případě se jedná o skutečnost, že na pozemku bylo zřízeno tělovýchovné nebo sportovní zařízení před 1. 10. 1976 a pak je překážkou pro vydání již samotná existence takového zařízení. Případ druhý zahrnuje ta tělovýchovná či sportovní zařízení zřízená až po 1. 10. 1976, kdy muselo dojít k vynětí pozemku ze zemědělského půdního fondu a o zřízení sportovního areálu muselo být vydáno uzemní rozhodnutí (viz i usnesení Ústavního soudu ze dne 12. 7. 2002, sp. zn. IV. ÚS 342/02, veřejnosti dostupné též na internetových stránkách Ústavního soudu, <http://nalus.usoud.cz>).

Z rozebíraného ustanovení i z právě citovaného rozhodnutí Ústavního soudu pod zorným úhlem zásad, na nichž je tzv. restituční zákonodárství založeno, vyplývá závěr, že pro účely posouzení existence překážky pro vydání pozemku podle § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. [229/1991](#) Sb. je rozhodující především naplnění podmínky skutečné existence sportovního zařízení na oprávněnou osobou požadovaném pozemku. Jinými slovy řečeno, je třeba mít za prokázané, že na restitučním nárokem dotčeném pozemku se nachází stavba v občanskoprávním slova smyslu, kterou je možné považovat za sportoviště nebo stavba související s jeho chodem, případně že se jedná o pozemek, bez něhož by provoz sportovního zařízení nebyl bez neodůvodněných obtíží možný. Sportovní nebo tělovýchovné zařízení (či jeho část) musí být zkrátka na požadovaném pozemku zřízeno nebo požadovaný pozemek musí být za účelem jeho provozu užíván.

Tento závěr plně odpovídá principu proporcionality, což v daném případě znamená, že v § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. [229/1991](#) Sb. je chráněn veřejný zájem v podobě zachování provozu tělovýchovného či sportovního zařízení a takto s ním musí být i zacházeno. Je tedy nutno nejprve zkoumat, zda i přes případné vydání pozemku je možné sportovní zařízení dále využívat ke sportovním činnostem v nezměněném rozsahu a není-li tomu tak, pak je třeba naplnit účel restitučního předpisu a dotčený pozemek vydat, neboť takový pozemek již nespadá pod ochranu veřejného zájmu vyjádřeného v zákoně a naopak je zákonem určen k vydání oprávněným osobám. Naplnění uvedených skutečností musí být přitom sledováno ke dni rozhodnutí příslušného pozemkového úřadu, jak vyplývá z § 11 odst. 6 zákona č. [229/1991](#) Sb.

Odvolací soud v dané věci sice správně uzavřel, že § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. [229/1991](#) Sb. je svou povahou lex specialis k § 11 odst. 1 písm. c) téhož zákonného předpisu, nicméně to ještě neznamená, že není třeba zkoumat skutečné využití předmětného pozemku. Jinak řečeno, rozhodující pro posouzení vydání pozemku může být předně okolnost, že na požadovaném pozemku je zřízen sportovní areál, nebo že pozemek k provozu tohoto areálu slouží a není-li tomu tak, může přicházet v úvahu následně aplikace ustanovení § 11 odst. 1 písm. c), a to za podmínek tam uvedených. Nejsou-li však tyto podmínky naplněny, není dána ani překážka pro vydání nárokovaného pozemku oprávněným osobám.

Uvedené závěry je možné vyvodit i z dovolateli předestřené nález Ústavního soudu ze dne 14. 6. 2000, sp. zn. II. ÚS 78/98 (veřejnosti dostupný též na internetových stránkách Ústavního soudu <http://nalus.usoud.cz>), v němž Ústavní soud konstatoval, že „při posuzování jednotlivých staveb nacházejících se ve sportovním zařízení (v daném případě se jednalo o Tyršovo hřiště), se jedná z technického hlediska o stavební objekty, které jsou sice schopny samostatné stavební existence a

samostatného plnění určité vymezené funkce, ale z hlediska fungování a provozování sportu v areálu nemohou být osamostatněny ve smyslu ukončení jejich dosavadních funkcí, nemá-li dojít ke kolapsu sportovní činnosti. Pro vzájemnou provázanost funkcí mezi jednotlivými objekty se jedná o soubor objektů stavby, neboť jako stavbu nutno chápat celý sportovní areál (T. hřiště). Podle restitučních zákonů nutno vycházet z hlediska priority vlastnického vztahu k celku.“

I když se v citovaném nálezu jednalo spíše o posouzení pojmu areálu tělovýchovného zařízení jako vlastnického celku, kdy jako stavbu bylo nutno chápat celý sportovní areál, lze z něj nepochybně vyčíst, že pro existenci překážky vydání pozemku podle § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. [229/1991 Sb.](#) je především rozhodné, zda by případné vydání tohoto pozemku nějakým způsobem omezilo funkčnost sportovního zařízení. Ústavní soud totiž vyzdvihl potřebu zachování chodu sportovního zařízení s tím, že z téhož důvodu je celý sportovní areál nutno považovat za jeden předmět vlastnického práva. A contrario, nenachází-li se na pozemku sportovní areál či jeho část, pak pozemek není jeho součástí (není částí sportovního areálu jako jednoho nedělitelného předmětu vlastnického práva), a může být tudíž vydán osobě oprávněné.

Nejvyšší soud přitom považuje za přílehlavý závěr soudu odvolacího, že při posuzování možnosti vydání pozemku osobám oprávněným by mělo být též přihlédnuto k tomu, zda takto vydaný pozemek může být bez právních či faktických překážek užíván jeho vlastníkem (tedy například situace, kdy nezastavěný pozemek, jenž neslouží využití sportovního areálu, se nachází uvnitř tohoto zařízení a přístup k němu je bez omezení vlastnických práv jiného subjektu nemožný).

Z výše uvedeného dále vyplývá, že při zvažování aplikace jednotlivých ustanovení tzv. restitučních předpisů je třeba vždy posuzovat velmi individuálně každé konkrétní okolnosti daného případu. Nelze přijmou paušalizující závěry vedoucí k přepjatému formalismu a nadměru restriktivnímu výkladu účelu restitučních zákonů či naopak - jak se stalo v daném sporu - extenzivní interpretaci překážek bránících vydání nárokovaných pozemků.

Nejvyšší soud z tohoto důvodu považoval rozhodnutí odvolacího soudu za rozporné s hmotným právem i s ustálenou rozhodovací praxí Nejvyššího soudu, a proto jej podle § 243b odst. 2 části věty za středníkem zrušil. A protože důvody, pro které bylo rozhodnutí odvolacího soudu zrušeno, platí i na rozhodnutí soudu prvního stupně, Nejvyšší soud za postupu podle § 234b odst. 3 věty druhé zrušil i toto rozhodnutí a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zmatečnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Střídavá péče](#)
- [Restituce](#)
- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)